# FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. FEDERICO MANCINI

fremsat den 25. februar 1986 *

*Høje Domstol.*

1. I forbindelse med en sag, der af Emir Gül er anlagt mod Regierungspräsident Düsseldorf, har Verwaltungsgericht Gelsenkirchen anmodet Domstolen om en fortolkning af visse bestemmelser i Rådets forordning nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467, jfr. EFT 1952-1972 »Berigtigelser«, december 1973, s. 13). Den forelæggende ret ønsker navnlig oplyst, om en statsborger fra tredjeland har krav på autorisation som læge i en medlemsstat, hvor hans hustru, der er statsborger i en anden medlemsstat, bor og har lønnet beskæftigelse.

2. Gül er cypriotisk statsborger af tyrkisk afstamning og har siden 1971 været gift med en britisk statsborger, der i henhold til »British Nationality Act« 1971 har ret til bopæl (»right of abode«) i Det forenede Kongerige. Der er tre sønner i ægteskabet, der ligeledes er britiske statsborgere. Gül tog medicinsk embedseksamen ved universitetet i Istanbul og fik den 1. oktober 1977 i Forbundsrepublikken Tyskland midlertidig lægeautorisation med henblik på at uddanne sig til speciallæge i anæstesi. Forud for tildelingen af denne tilladelse havde han formelt forpligtet sig til efter afslutningen eller afbrydelsen af sin videreuddannelse til speciallæge at vende tilbage til sit hjemland, eller om muligt at rejse til et udviklingsland.

Tilladelsen blev forlænget tre gange (den 20. juni 1979, den 8. juli 1981 og den 6. juli 1982); Gül fik hver gang at vide, at han ikke kunne regne med yderligere forlængelse. Den 25. oktober 1982 tildelte Lægerådet Nordrhein sagsøgeren eksamensbevis som speciallæge i anæstesiologi. Herefter søgte han permanent arbejdstilladelse og anførte, at han havde til hensigt at blive i Tyskland med sin familie og erhverve tysk statsborgerskab. Regierungspräsident Düsseldorf forlængede derpå den midlertidige arbejdstilladelse indtil 31. marts 1983. En yderligere ansøgning om forlængelse, hvori Gül forsikrede, at han herefter ikke længere ville søge om forlængelse, blev først (den 1. februar 1983) afslået af myndighederne, men derpå givet for tiden indtil den 31. december 1983 under hensyn til, at man ved Marienhospital Altenessen fortsat havde brug for sagsøgeren, og at Gül's højgravide kone måtte forudse en vanskelig fødsel.

Ved skrivelser af 5. juli og af 3. september 1983 indgav Gül ansøgning om permanent arbejdstilladelse, idet han nu gjorde gældende, at han i anledning af sine familiemedlemmers statsborgerskab og sin hustrus erhvervsaktivitet var berettiget til at udøve erhverv som arbejdstager i Tyskland i henhold til artikel 11 i forordning nr. 1612/68. I de to skrivelser henviste Gül desuden til, *at* hans opholdstilladelse kun

* Oversat fra italiensk.

gjaldt til den 30. september 1986, *at* hustruens løn fra hendes beskæftigelse som damefrisør ikke var tilstrækkelig til at sikre familien passende underhold, og *at* han var tvunget til at vende tilbage til Tyrkiet eller Cypern, dersom han ikke fik tilladelsen.

Ved skrivelse af 19. oktober 1983 meddelte sagsøgte Gül, at man betragtede hans skrivelse som en ansøgning om tildeling af fuld og uindskrænket autorisation, men at ansøgningen ikke kunne imødekommes, hvorfor man bad ham meddele om ansøgningen blev opretholdt. I sit svar af 19. oktober 1983 anførte sagsøgeren, at han kun ansøgte om to års forlængelse af arbejdstilladelsen. Ved afgørelse af 2. november 1983 afslog myndighederne ansøgningen med den begrundelse, at betingelserne i § 10, stk. 2 og 3, i Bundesärzteordnung (herefter benævnt *forbundslægeloven*) af 1977 ikke var opfyldt. Efter sagsøgtes forvaltningspraksis får udenlandske læger, der er gift med en tysk statsborger og har en stilling, arbejdstilladelse i henhold til forbundslægelovens § 10, stk. 3, fordi de har krav på opholdsret. Ifølge denne praksis får udenlandske læger, der er gift med statsborgere fra en anden EØF-medlemsstat, derimod ikke en sådan tilladelse, fordi de pågældende formodes at søge beskæftigelse i ægtefællens hjemland, ligesom det om ægtefællen også formodes, at denne vender tilbage til sit hjemland trods sin ret til at slå sig ned i Tyskland.

Gül klagede, men fik afslag, hvorpå han anlagde sag ved Verwaltungsgericht Gelsenkirchen med påstand om annullation af afgørelsen af 2. november 1983 og om, at sagsøgte forpligtes til at meddele ham arbejdstilladelse, enten permanent eller for en varighed af to år. Ved kendelse af 6. marts 1984 anordnede denne ret et foreløbigt retsmiddel, som sagsøgeren havde nedlagt påstand om samtidig med stævningen; og da retten fandt, at fællesskabsreglerne fandt anvendelse, pålagdes sagsøgte at meddele midlertidig tilladelse på to år; det var dog en betingelse, at sagsøgerens hustru fortsat udøvede erhverv som arbejdstager i Forbundsrepublikken Tyskland.

Oberverwaltungsgericht Münster, 3. afdeling, der skulle træffe afgørelse vedrørende sagsøgtes kære af kendelsen om foreløbigt retsmiddel, var af den opfattelse, at kendelsen hvilede på en urigtig anvendelse af fællesskabsretten. Appelretten omgjorde den derfor ved kendelse af 19. september 1984. Alligevel har Verwaltungsgericht Gelsenkirchen, 7. afdeling, under den verserende hovedsag ved kendelse af 28. marts 1985 udsat sagen og i henhold til EØF-traktatens artikel 177 forelagt Domstolen følgende spørgsmål til præjudiciel afgørelse:

1) Kan den ret, der i henhold til artikel 11 i Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467) tilkommer en person, der har statsborgerskab i et tredjeland, til overalt på den pågældende medlemsstats område at have lønnet beskæftigelse, tillige begrunde krav på tildeling af en særlig tilladelse til at udøve et bestemt erhverv, når dette erhverv i henhold til intern ret kun må påtages og udøves efter tilladelse fra myndighederne på grundlag af særlige erhvervsretlige bestemmelser (her: erhvervet som læge), når den berettigede endvidere opfylder betingelserne herfor?

2) Dersom spørgsmål 1 skal besvares bekræftende:

Kan den i henhold til forordningens artikel 11 berettigede person fra et tredjeland påberåbe sig dens artikel 3, stk. 1, 1. tankestreg?

3) Dersom spørgsmål 2 skal besvares bekræftende:

Skabes der ved forordningens artikel 3, stk. 1, 1. afsnit, 1. tankestreg, et krav på samme behandling som indlændinge med hensyn til adgang til beskæftigelse og udøvelse heraf for den person fra et tredjeland, der er berettiget i henhold til dens artikel 11? I benægtende fald: hvilken retlig betydning har denne bestemmelse i så fald?

4) Dersom spørgsmålene 1-3 skal besvares bekræftende:

Er det ved besvarelsen af spørgsmålet om, hvorvidt de nationale administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser og forvaltningspraksis, der gælder for adgangen til et bestemt erhverv, virker forskelsbehandlende over for udlændinge, tilstrækkeligt at foretage en undersøgelse af de bestemmelser, hvis anvendelse konkret kommer i betragtning (her: § 10 i Bundesärzteordnung som affattet med seneste ændring af 16. august 1977 (BGBl. I, s. 1581) — forbundslægeloven) eller kræves der hertil en vurdering under ét af virkningerne af samtlige og hinanden påvirkende nationale bestemmelser, der gælder for adgangen til dette erhverv (her: særlig forbundslægelovens §§ 2, 3 og 10 i forbindelse med artikel 12 i Forbundsrepublikken Tysklands grundlov)?

5) Dersom spørgsmålene 1-3 skal besvares bekræftende:

Gælder der med hensyn til adgangen til at optage og udøve virksomhed som læge et krav på samme behandling, som indlændinge får i tilfælde, hvor den berettigede, der stammer fra et tredjeland og støtter ret på forordningens artikel 11, kun er i besiddelse af et kvalifikationsbevis, jfr. artikel 1, stk. 5, jfr. videre artikel 6 i Rådets direktiv af 16. juni 1975 om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhed som læge (75/363/EØF) (EFT L 167, s. 14), når medlemsstaten i henhold til sine interne bestemmelser tillader egne statsborgere og statsborgerne fra alle øvrige medlemsstater at optage og udøve virksomhed som læge på grundlag af dette kvalifikationsbevis?

6) Dersom spørgsmål 5 må besvares benægtende:

Kan en medlemsstat over for en i henhold til artikel 11 i forordning (EØF) nr. 1612/68 berettiget fra et tredjeland, der på grundlag af et eksamensbevis som læge fra en tredjestat i over seks år har været virksom som læge i medlemsstaten med dennes tilladelse og har opnået speciallægeanerkendelse i medlemsstaten i overensstemmelse med artikel 2 i direktiv 75/363/EØF, på trods heraf påberåbe sig, at den pågældende ikke opfylder betingelserne for at optage og udøve virksomhed som læge i henhold til direktivets artikel 1, stk. 1?

3. For bedre at forstå anmodningen om præjudiciel afgørelse er det på sin plads at give en oversigt over såvel de tyske bestemmelser om adgangen til at udøve lægegerning som de relevante fællesskabsregler. De gældende tyske bestemmelser findes i den allerede nævnte forbundslægelov. I henhold til lovens § 2, stk. 1, skal den, der vil udøve virksomhed som læge, være i besiddelse af en autorisation. Et retskrav på autorisation tilkommer imidlertid

kun følgende tre persongrupper og kun, såfremt de opfylder bestemte betingelser: tyskere (som bestemt ved artikel 116 i Grundgesetz), andre fællesskabsstatsborgere og statsløse udlændinge. Derimod kan statsborgere fra tredjelande kun i særlig tilfælde få autorisation (eksempelvis af hensyn til den offentlige sundhedsinteresse: forbundslægelovens § 3, stk. 3).

Uden autorisation kan virksomhed som læge udøves midlertidigt i henhold til en tilladelse (forbundslægelovens § 10). Denne gives højst for fire år, dog således, at en forlængelse er mulig. Forlængelsen meddeles skønsmæssigt af forvaltningsmyndighederne, der undersøger, om der derved kan fremkomme et bedre talmæssigt forhold mellem læger og indbyggere, eventuelt på et bestemt område. Ifølge en lovændring af marts 1985, hvorved § 10, stk. 3, blev ændret, kan forlængelsen herefter også meddeles, dersom ansøgeren er asylberettiget eller er gift med en tysk statsborger. Imidlertid var det sidstnævnte tilfælde også tidligere blevet anerkendt som grundlag for en forlængelse ifølge et cirkulære fra ministeren for arbejde, sundhed og socialvæsen for Land Nordrhein-Westfalen (*Ministerialblatt* af 6.4.1980, nr. 78, s. 1751).

Det skal fremhæves, at forskellene mellem autorisation og tilladelse er betragtelige, selv om der bortses fra den skønsmæssige karakter af en tilladelse. For at få tilladelse er det nemlig tilstrækkeligt, at ansøgeren har en »afsluttet« medicinsk uddannelse; for at opnå autorisation kræves det derimod, at ansøgerens uddannelse er lige så god som uddannelsen i Tyskland.

På EF-plan kommer først og fremmest forordning nr. 1612/68 i betragtning. Som bekendt fremgår det af femte betragtning, at den frie bevægelighed »forudsætter ... ligestilling, faktisk som retlig, i alt, der vedrører den egentlige udførelse af lønnet beskæftigelse ...; alle hindringer, der står i vejen for arbejdskraftens bevægelighed ... endvidere fjernes, især med henblik på, at arbejdstageren kan samles med sin familie i modtagerlandet og betingelserne for denne families integration i modtagerlandets miljø«. I overensstemmelse hermed foreskriver artikel 3, stk. 1., 1. afsnit, 1. tankestreg, at » ... de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser eller administrativ praksis i en medlemsstat ikke [finder] anvendelse, som for udenlandske arbejdstagere begrænser eller gør tilbud af ansøgninger om beskæftigelse, adgang til beskæftigelse og udøvelse heraf afhængig af betingelser, der ikke gælder for indenlandske arbejdstagere«. Den centrale bestemmelse i forbindelse med nærværende sag er dog artikel 11. Den har følgende ordlyd: »I tilfælde, hvor en statsborger i en medlemsstat har lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed på en anden medlemsstats område, har ægtefællen og børn, der er under 21 år eller forsørges af ham, ret til at udøve enhver lønnet beskæftigelse på hele denne medlemsstats område, selv om de ikke har statsborgerret i en medlemsstat.«

4. Jeg skal nu tage stilling til de forelagte spørgsmål. Den forelæggende rets første spørgsmål drejer sig om, hvorvidt den garanti, som artikel 11 giver statsborgere fra et tredjeland, omfatter retten til at udøve et erhverv, dersom en medlemsstats erhvervsretlige bestemmelser betinger udøvelsen af en administrativ tilladelse. Svaret afhænger

af, hvorledes man bør fortolke »ret til at udøve enhver lønnet beskæftigelse«, der i artikel 11 bringer denne garanti til udtryk. Særlig opstår det spørgsmål, om den af sagsøgte gennemførte sondring mellem adgangen til det almindelige arbejdsmarked og adgangen til erhverv, som kun kan udøves efter særlig tilladelse, er berettiget.

Jeg er i lighed med Gül og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber af den overbevisning, at afgørende argumenter taler imod myndighedernes opfattelse, hvorefter artikel 11 alene angår adgangen til det almindelige arbejdsmarked, argumenter, der hviler såvel på bestemmelsens ordlyd som på dens formål. Ordlyden er kendt. Sagsøgte kan henvise til den tyske version af artiklen, der rent faktisk opstiller en sondring, nemlig »irgendeine Tätigkeit im Lohn- oder Gehaltsverhältnis«. De øvrige versioner (fransk: *toute* activité; engelsk: *any* activity; italiensk: *qualsiasi* attività) udelukker derimod entydigt enhver mulighed for at sondre mellem de to arter af tilgang til arbejdsmarkedet. I samme retning går i øvrigt også Domstolens dom af 13. februar 1985 i sag 267/83 (Diatta, Sml. 1985, s. 567, præmis 19).

En vægtig bekræftelse af dette resultat kommer endelig til udtryk i målsætningen bag forordning nr. 1612/68. Med støtte i EØF-traktatens artikel 49 skal forordningen i fuldt omfang virkeliggøre arbejdstagernes bevægelighed, idet der sikres vandrende arbejdstagere den samme behandling som indlændinge. En sådan ligestilling rækker imidlertid også ud over selve arbejdsforholdet. Som generaladvokat Trabucchi i forslag til afgørelse i sag 7/75 (ægtefællerne F. mod den belgiske stat, Sml. 1975, s. 692, særlig s. 696) har fastslået, kan »den vandrende arbejdstager ... ikke efter fællesskabsretten — og i øvrigt heller ikke efter national ret — blot betragtes som leverandør af arbejde, men må anskues i sin menneskelige sammenhæng. Under denne synsvinkel bestræber [lovgiveren] sig ikke blot på at sikre ham lighed med hensyn til løn og sociale ydelser vedrørende arbejdsforholdet, men har også villet imødekomme behovet for fjernelse af de hindringer, der stiller sig i vejen for arbejdskraftens bevægelighed, især hvad angår »betingelserne for [familiens] integration i modtagerlandets miljø« (jfr. den allerede citerede femte betragtning).

Således ville formålet med artikel 11 blive tilsidesat, dersom man ikke ville lade en statsborger fra et tredjeland, der var gift med en fællesskabsstatsborger, få adgang til en stilling, som den pågældende i overensstemmelse med sin faglige uddannelse har bestemt sig for. Såfremt man forbød ham at besætte denne stilling, ville man i hvert fald vanskeliggøre familiens integration i den stat, som den pågældendes ægtefælle er rejst til, og netop derved i negativ retning påvirke den bevægelighed, som EØF-traktatens artikel 48 garanterer denne ægtefælle. Med andre ord ville et sådant forbud være en af de typiske hindringer, som Rådet har villet afskaffe med forordning nr. 1612/68.

Jeg når altså med hensyn til dette spørgsmål til det resultat, at udtrykket »enhver lønnet beskæftigelse« klart må antages at gælde enhver faglig beskæftigelse som lønmodtager, herunder en beskæftigelse, som ifølge bestemte erhvervsretlige regler kun kan udøves efter administrativ tilladelse. Det er helt åbenbart, at man ved at udelukke dem, ved at antage, at deres indhold ikke kunne sanktioneres ifølge EF-retlige grundsæt-

ninger, ville give medlemsstaterne mulighed for, på store beskæftigelsesområder ganske at reducere den tilsigtede virkning af den ret til fri bevægelighed, der er knæsat ved artikel 48.

Det kan ikke herimod indvendes, at anerkendelsen af en sådan ret for så vidt angår adgangen til lægeerhvervet begrænses af undtagelser, der er begrundet i hensynet til den offentlige sundhed. Sagsøgte, der for Domstolen har forfægtet denne anskuelse, har ikke ulejliget sig med at fremlægge en passende logisk begrundelse; navnlig har sagsøgte ikke forklaret, hvorfor der ifølge forvaltningspraksis i Land Nordrhein-Westfalen gælder en undtagelse for statsborgere fra tredjelande, der er gift med en statsborger i en anden medlemsstat end Forbundsrepublikken, men derimod ikke for statsborgere fra tredjelande, der har den lykke at være gift med en tysk statsborger.

Efter Kommissionens opfattelse angår forordningens afsnit I (artikel 1-6), der regulerer adgangen til beskæftigelse, kun fællesskabsborgerne: artikel 3, stk. 1, 1. afsnit, 1. tankestreg, gælder derfor ikke for statsborgere fra tredjelande. De er derimod omfattet af artikel 11, der findes i afsnit III (arbejdstagerens familie). Efter forordningens opbygning har ægtefællen til en arbejdstager, der er statsborger i Fællesskabet, uden hensyn til sit statsborgerskab rettigheder, som i omfang svarer til de rettigheder, der primært er tillagt arbejdstageren. I lyset af denne almindelige regel og under hensyn til dens sammenhæng med artikel 48, følger der altså af artikel 11 — skønt den ikke udtrykkeligt selv siger det — at statsborgere fra tredjelande, som er gift med en arbejdstager, der har statsborgerskab i Fællesskabet, har krav på ligebehandling med hensyn til adgangen til beskæftigelse.

5. Det andet spørgsmål vedrører forholdet mellem artikel 11 og artikel 3, stk. 1, 1. afsnit, 1. tankestreg, i forordning nr. 1612/68. Den forelæggende ret ønsker især oplyst, om en statsborger fra et tredjeland, som er berettiget i henhold til artikel 11, også kan påberåbe sig artikel 3, der som nævnt foreskriver, at »de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser eller administrativ praksis i en medlemsstat ikke [finder] anvendelse, som ... begrænser ... adgang til beskæftigelse ... [eller gør tilbud heraf] afhængig af betingelser, der ikke gælder for indenlandske arbejdstagere«. Efter min mening skal spørgsmålet besvares bekræftende. En sådan afgørelse er også blevet foreslået Domstolen af sagsøgeren i hovedsagen og af Kommissionen. De er enige med hensyn til resultatet, men de begrunder det på forskellig måde.

Gül har begrundet sit standpunkt på en anden måde, der forekommer mig at være mindre omstændelig og mere overbevisende. Ganske vist findes artikel 3 i afsnittet om »Adgang til beskæftigelse« og artikel 11 i afsnittet om arbejdstagerens familie; alligevel kan det ikke bestrides, at artikel 11 udtrykkeligt nævner retten til at »udøve« enhver lønnet beskæftigelse. Endvidere er ligebehandlingen af indlændinge og »udlændinge« fastslået i artikel 3: kategorien af udlændinge omfatter efter forordningens opbygning såvel fællesskabsborgere som de i artikel 11 nævnte statsborgere fra tredjelande. Da vores forordning skal betragtes som en opbygning af bestemmelser, der systematisk og rationelt hænger sammen, må artikel 3 klart antages også at omfatte statsborgere fra tredjelande, som er gift med en fællesskabsborger.

6. Det tredje spørgsmål vedrører problemet om, hvorvidt artikel 3, stk. 1, med hensyn til adgang til beskæftigelse og udøvelse heraf for statsborgere fra tredjelandes vedkommende, der støtter ret på artikel 11, giver et krav på at blive behandlet som indlændinge.

Som jeg netop har anført det, finder artikel 3 fuldt ud anvendelse på personer, der er berettiget efter artikel 11. I forhold til dem bliver bestemmelser og praksis, der begrænser adgangen til beskæftigelse og udøvelse heraf eller gør den afhængig af betingelser, der ikke gælder for indlændinge, derfor uvirksomme. Til dette klare resultat må følgende føjes:

a) opregningen af sådanne bestemmelser og fremgangsmåder i artikel 3, stk. 2, er ikke udtømmende, men en eksemplifikation, således som biordet »især« i stykkets første sætning viser det;

b) det fremgår af artikel 3, stk. 1, 2. afsnit, at den eneste tilladelige begrænsning kan være et krav om sprogkundskaber, der er nødvendige af hensyn til den tilbudte stillings særlige karakter.

7. Med det fjerde spørgsmål ønsker Verwaltungsgericht oplyst, hvor vidt prøvelsen af national ret skal gå for at afgøre, om bestemmelserne vedrørende adgang til et erhverv diskriminerer udlændinge. I forelæggelseskendelsen fastslås det nemlig, at forbundslægelovens § 10 trods sin tilsyneladende neutralitet udgør et middel til beskæftigelseskontrol, der særlig skal virke til gunst for indenlandske læger.

Der er ingen som helst tvivl om, at EØF-traktatens artikel 177 afskærer Domstolen både fra at fortolke national ret og fra at træffe afgørelse om dens forenelighed med fællesskabsretten. Det påhviler derfor den nationale domstol at afgøre, om de nationale bestemmelser om adgangen til at udøve virksomhed som læge åbenbart eller skjult diskriminerer den personkreds, der er omfattet af artikel 11 i forordning nr. 1612/68. Som Kommissionen har fremhævet, skal retten i forbindelse med afgørelsen heraf foretage en sammenligning mellem retsstillingen for indlændinge og retsstillingen for dem, der kan støtte ret på artikel 11, ligesom der også bør foretages en undersøgelse af den måde, hvorpå de nationale regler anvendes over for statsborgere fra tredjelande, der er gift med indlændinge eller med statsborgere fra andre medlemsstater. Retten skal således bringe på det rene, om der som begrundelse for ikke at give de personer, der kan støtte ret på artikel 11, adgang til at udøve virksomhed som læge, kan anføres betragtninger såsom vedrørende behovet for læger i forhold til befolkningsunderlaget.

Som en rettesnor for den forelæggende ret kan der være grund til at anføre, at de berettigede ikke kan give afkald på de rettigheder, der garanteres dem ved EØF-traktaten og reglerne til gennemførelse heraf.

8. Med det femte spørgsmål ønskes det fastslået, om kravet på national behandling også gælder, dersom den berettigede statsborger fra et tredjeland kun er i besiddelse af »andre kvalifikationsbeviser«, jfr. artikel 1, stk. 5, og artikel 6 i direktiv 75/363 af 16. juni 1975.

Jeg skal herom begrænse mig til at fremhæve følgende: a) den af den forelæggende ret fremdragne bestemmelse er en del af et regelsæt, der hovedsagelig angår anerkendelsen af medlemsstaternes eksamensbeviser med henblik på at samordne bestemmelserne om udøvelse af lægevirksomhed; b) bestemmelsen gælder ikke umiddelbart eksamensbeviser erhvervet i tredjelande; ifølge direktivets artikel 1, stk. 5, har medlemsstaterne imidlertid mulighed for også at give indeha-

vere af eksamensbeviser erhvervet i et tredjeland adgang til lægestanden (artikel 1, stk. 5); c) det pågældende direktiv hjemler på trods heraf ingen ret til fri bevægelighed. Princippet om national behandling, hvorefter der ikke må opstilles hindringer for anerkendelsen af eksamensbeviser, følger således umiddelbart af EØF-traktatens artikel 48, stk. 2, (jfr. ovenfor, nr. 4), især hvor medlemsstaten har udnyttet den under litra b) nævnte mulighed.

Herefter bliver en besvarelse af det sjette spørgsmål uden genstand.

9. På grundlag af disse overvejelser foreslår jeg Domstolen, at den giver følgende svar på de spørgsmål, der ved kendelse af 28. maj 1985 er forelagt af Verwaltungsgericht Gelsenkirchen (7. afdeling) i den verserende sag Emir Gül mod Regierungspräsident Düsseldorf:

1) Artikel 11 i forordning nr. 1612/68 skal fortolkes således, at den hjemler ægtefæller til statsborgere fra medlemsstaterne, som bor på en anden medlemsstats område og dér har lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, ret til at udøve enhver lønnet beskæftigelse i denne stat. Retten omfatter også erhverv, hvis udøvelse i henhold til national ret er betinget af en administrativ tilladelse, som ifølge særlige erhvervsretlige bestemmelser kun meddeles, såfremt ansøgeren opfylder samtlige betingelser herfor.

2) Den statsborger fra et tredjeland, som artikel 11 i forordning nr. 1612/68 finder anvendelse på, kan påberåbe sig forordningens artikel 3, stk. 1, 1. afsnit, 1. tankestreg.

3) I henhold til artikel 3, stk. 1, 1. afsnit, 1. tankestreg, i forordning nr. 1612/68 har den i henhold til artikel 11 berettigede person krav på samme behandling som indlændinge.

4) Det påhviler den nationale ret at underkaste alle bestemmelser om adgangen til at udøve virksomhed som læge en samlet vurdering med henblik på at fastslå, om bestemmelserne stiller udlændinge ringere.

5) Kravet på national behandling indebærer et forbud mod, at personer, der er berettiget i henhold til artikel 11 i forordning nr. 1612/68, udsættes for vanskeligheder i forbindelse med anerkendelsen af deres bevis for bestået lægevidenskabelig embedseksamen (kandidateksamen), særlig i tilfælde, hvor en medlemsstat har gjort brug af muligheden i henhold til artikel 1, stk. 5, i direktiv 75/363.